

SULEQATIGISSITSISUT

SAMARBEJDSPARTIET

FM2020/8

Tillie Martinussen

20. maj 2020 – 1. behandling

Forslag til Tillægsbevillingslov for 2019.

(Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer)

Der er ingen tvivl om, at vi i Samarbejdspartiet ikke mener, at det var nødvendigt, at skabe underskud på Finansloven for 2019.

Det havde klædt os, at konsolidere i stedet, samt at sikre, at prioritere, således at vi fik brugt indtægter ikke til lånoptag, men til de helt nødvendige prioriteringer på befolkningens vegne der må og skal ske fremover. Der blev givet lidt penge til børn og unge, men der er behov for flere.

I stedet for at lånoptage for udbyttebetalinger i selvstyre-ejede selskaber, har vi brug for, at vi anvender den slags til fornyelse og opsparinger i selskaberne, til services selskaberne giver befolkningen, eller til almennyttige formål, af solid investeringsmæssig karakter.

Uddannelse, forebyggelse, børn og unge, tidlige indsatser, sundhed til befolkningen, grønne initiativer, opkvalificeringer, almennyttige boliger, og sænkelse af prisen for serviceydelser som Tele, rejseri, samt andet der kommer befolkningen direkte til gode.

Forskningsskibet frygter vi nu, kan rammes af denne krise og fordyres. Ligesådan med en del af de projekter Naalakkersuisut og støttepartierne har sat i gang, herunder forundersøgelser af lufthavne, vandkraftværker, projekter af opsættelig karakter som Inatsisartutbygninger og alskens andet fjas, som kan udsættes, kan berostilles.

Vi vil gerne opfordre disse partier til ikke at skabe mere "hul i kassen", men i stedet søge finanspolitisk holdbare løsninger fremadrettet, især nu, hvor verden ser frem mod en ikke hidtil set recession grundet Covid-19.

Vi har alle muligheder for, at sikre bedre forhold for vor økonomi, end så mange andre lande.

Lad os lige holde fast ved dette, og sikre mådehold, standsning eller udsættelse af projekter som ikke giver mening i fht. finanspolitisk holdbarhed i de nærmeste par år, og anvende glæden ved Bloktildskud, og at vor største industri er fødevarer, som rammes mindre end mange andre brancher – alt andet lige – til at sikre nogle fornuftige år fremadrettet, når vi her i dag står og ser tilbage på de år hvor vi skulle bruge afgiftstiltag, og tossede IT-projekter som Ilanngaassivik og tvungen pension over skatten, til at lave en kort evaluering. Det er en ommer.

Det er ikke sådan, at vi er imod nogle af de projekter vi her ser i TB, men prioriteringen af midlerne generelt i Finansloven er det vist ingen hemmelighed, at vi gerne så anderledes.

Det kan sagtens lade sig gøre, at omstrukturere dette, hvis ellers vi vil stå ved det.

Det er også rigeligt muligt at investere i børn og unge, flere penge i værdighed for utsatte borgere, samt nye vækst-initiativer, hvis vi lægger os i selen, og prioritiser nogle andre ting bort.

Hermed en opfordring til dette, samt til at sætte alle projekter fremadrettet som ikke er nødvendige, på hold.

Med disse få ord, kan vi jo af gode grunde ikke andet end at tage Tillægsbevillingsloven for 2019 til efterretning, men opfordrer Finansudvalget til grundigt at holde øje de kommende år, med bevillinger der kan omfordeles, og for store ekstra udgifter.

Vi skal trimme, bespare og prioritere de kommende år.

Og vi skal prioritere vor befolkning og finanspolitisk holdbarhed først og fremmest.

SULEQATIGIISSESSUT
SAMARBEJDSPARTIET

UPA2020/8

Tillie Martinussen

Maajip 20-at 2020 - Siullermeerineq

Inatsisartut ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissaannut siunnersuut 2019.

(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Nalunanngitsumik Suleqatigiissitsisuni isumaqarpugut 2019-imut Aningaasanut Inatsit amigartooruteqartinnissaa pisariaqanngitsoq.

Isumannaallisaagaluarutta tulluarnerugaluarpoq, kiisalu qulakkeerinnilluta, salliussilluta, taamaasilluta taarsigassatut atornernut akissaatit atornatigit, kisianni innuttaasut eqqarsaatigalugit salliussassanut pisariaqavissunut atortariaqarpagut maannamiillu tamanna pissaaq. Meeqjanut inuuusuttunullu aningaasat atorneqalaarput, kisianni suli pisariaqartitsisoqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiaattiit pissarsiassanik akiliinissanut taarsigassatut atortoqarani, taakkua suliffeqarfinni nutaanngorsaanernut sipaarnissatsinnullu atorneqarnissaat atorfissaqartippalput, suliffeqarfiiit innuttaasunik kiffartuussinerinut, imaluunniit tamanut iluaqtissatut siunertanut, qajannaatsumik aningaasaliinikkut.

Ilinniartitaaneq, pitsaliuineq, meeqqat inuuusuttullu, siusissukkut iliuuseqarnerit, innuttaasut peqqinnissaat, suliniutit mingutsitsinngitsut, piginnaanngorsaqqiineq, tamanut iluaqtissatut inissiat, aamma kiffartuussinerup akiunik appaanerit soorlu Telemut, angalanernut, kiisalu innuttaasut toqqaannartumik iluaqtaannut allanut.

Umiarsuaq ilisimatuussutsikkut misissuut maanna ajornartorsiummik eqqugaanissaa akitornissaalu ernummatigaarput. Assinganik Naalakkersuisut partiillu tapertaasut suliniutit aallartissimasaat, tassunga ilanngullugit mittarfittaassanut misissueqqaarnerit, erngup nukinganik nukissiorfiiit, suliniutit kinguartinneqarsinnaasut soorlu Inatsisartut illutissaat allarpassuillu kinguartinneqarlutillu unitsikkallarneqarsinnaasut.

Partiinut taakkununnga kaammattuitigissavarput "karsip putua allisissanngikkaat", kisiannili aningaasaqarnermik politikkikkut qajannaatsunik siumut sammisunik iluarsiissuteqassasut, pingaartumik maannakkut, silarsuarmi Covid-19 pissutaalluni aningaasaqarnitsinnut atukkanik pitsaanerusunik qularnaarinissatsinnut periarfissaqarpugut.

Tamanna aalajangiussimatigu, ingasaassinaveersaarnissarlu qulakkeerlugu, aningaasaqarnermut politikkimut atatillugu ukiuni qaninnerni tulliuttuni qajannaassusaanut tunngatillugu isumatusarnerunngitsunik suliniutinik unitsitsilluta kinguartitsillutaluunniit, Naalagaaffiup ataatsimoortumik tapiissutai atorluartigit, suliffissuaqarnitsinnut tunngasuni inuuussutissalerineq anginerpaajuvoq, inuuussutissarsiutiniillu allaniit minnerusumik eqqugaalluni – assingusumik – ukiut takkuttussat eqqarsaatiglluakkat qulakkeerneqassapput, maanna kingumut qiviariarutta akitsuutitigut nammagassiinernik atuunitsinnut, IT-mullu suliniutit soorlu llanngaassivik aamma soraarnerussutisiassanut pinngitsoorani akiilisitsinerit eqqumiingaartut, naatsumik oqaatigalugit. Allanngortinneqartariaqarput.

Imaanngilaq Inatsisartut ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissaannut siunnersuummi suliniutit ilai isumaqatiginnngikkivut, Aningaasanullu Inatsimmi agguassassat salliunneqartussat nalinginnaasut allaanertut inissinneqarnissaat takorusunneruarpot.

Tamanna pisinnaavoq, allanngortiterineq, piumagutta.

Aamma meeqqat inuuusuttullu aningaasaliiffigineqarnissaat pisinnaavoq, innuttaasunut

SULEQATIGISSITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

aarlerinartorsiortunut aningaasat amerlanerusut, kiisalu ineriertortitsinissanut suliniutit, aallarteriarutta salliunneqartullu allanngortillugit.

Tamanna kaammattuitigaarput, kiisalu suliniutit pisariaqanngitsut unitsikkallaqquagut.

Taamatut annertunerusumik oqaaseqanngikkaluarluta, lnatsisartut ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissaannut siunnersuut 2019 peqqutissaqarluartumik tusaatissatut tigusinnaavarput,

Aningaasaqarnermulli Ataatsimiitaliaq kajumissaarpalput ukiuni aggersuni nakkutigissagaat, agguaneqartussat allanngortinneqarsinnaaneri, saniatigullu aningaasartuutit annertuallaartut.

Ukiuni aggersuni naleqqussaassaagut, sipaassaagut salliuussillatalu.

Siullertullu innuttaasugut aningaasaqarnermullu politikkitta qajannaassusaa sallutissavagut.